

Извештај

за извршен надзор на законитоста на работата од областа на животната средина на општина Македонска Каменица за 2022

Комисијата за вршење надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и на општините во градот Скопје формирана со Решение бр. 18-1092/2 од 16.02.2021 година, а врз основа и согласно Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје донесен од страна на Министерството за животна средина и просторно планирање со бр. 18-521/2 од 17.03.2022 година, на ден 06.10.2022 година изврши надзор на законитоста на работата во општина Македонска Каменица.

Надзорот е извршен врз основа на претходна најава до општината Македонска Каменица од страна на министерството и тоа за следните области од законите за животна средина:

1. Постапка за одобрување на елаборати за животна средина
2. Постапка за издавање на Б-интегрирана еколошка дозвола
3. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на управување со отпадот.
4. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита на водите.
5. Надзор на надлежностите на органите на општината од областа на заштита од бучава во животната средина

Претставник на општината Македонска Каменица присутен при вршењето на надзорот беа: Добри Јаневски.

Во однос на првата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје која се однесува на спроведување на постапката за одобрување на елаборати за животната средина комисијата утврди дека: во општина Македонска Каменица комисијата неможеше да увиде дали се спроведува постапката за одобрување на елаборати за заштита на животната средина, бидејќи не ни беше даден на увид ниту еден елаборат. Се увиде дека се води регистар на издадени елаборати во тетратка. Немаат писмено овластено вработен кој би ги одобрувал елаборатите за заштита на животната.

По однос на втората точка која се однесува на спроведување на постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи од страна на

комисијата е утврдено дека: согласно активностите кои произлегуваат од Законот за животна средина општината ја спроведува постапката за издавање на Б интегрирани еколошки дозволи како и нивно обновување. Општината имала едно барање за издавање на една Б интегрирана еколошка дозвола кое било во постапка. Се утврди дека во општината сеуште нема овластено одговорно лице за издавање на Б-интегрираните еколошки дозволи со писмено овластување од градоначалникот, што им беше укажано дека треба да се направи.

По однос на обврските согласно Законот за животна средина :

- Нема донесено нов ЛЕАП
- Општината нема донесено надворешен план за вонредни состојби согласно член 154 од ЗЖС.
- Општината нема назначено лице за овластен инспектор за животна средина.
- Општината не води соодветни катастри согласно член 42 (5) од ЗЖС и не доставува податоци за одржување на катастрите до МЖСПП.
- Општината Македонска Каменица не доставува податоци за мониторинг.
- Општината досега не доставувала информации до јавноста за случаите на надминување на дозволените емисии и во другите случаи за загадување на животната средина.
- Општината Македонска Каменица нема реализирано меѓуопштинска соработка со друга општина во областа на животна средина.

Согласно третата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината, на градот Скопје и општините во градот Скопје од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за управување со отпадот

- Општината нема донесено План и Програма за управување со отпадот.
- Во општината Македонска Каменица градоначалникот не ги исполнува обврските согласно член 28 од Законот за управување со отпадот кој се однесува на управување со комуналниот и другиот неопасен отпад.
- Општината се има изјаснето дека: Советот на општината Македонска Каменица има денесено одлука за согласност за склучување на договор за соработка за воспоставување на регионален одбор за управување со отпад на регионално ниво.
- Општината членувала во меѓуопштински одбор за управување со отпад.
- Согласно член 45 од ЗУО за интегрирана мрежа за управување со отпад општината се изјаснила дека се уште нема определено локација која се користи како претоварна станица.
- Општината Македонска Каменица има основано јавно претпријатие (ЈП Камена Река) за собирање, транспортирање или третман на комуналниот и на другите видови неопасен отпад согласно член 60 од ЗУО.

-Се изјасни дека: Советот на општината Македонска Каменица нема предлог од страна на градоначалникот, врз основа на општите правила донесени согласно со членовит 37 и 51, детално ги има пропишано условите, начинот и шемите за собирање и за транспортирање на комуналниот отпад во рамките на интегрираниот систем за управување со отпад на подрачјето на општината и ги нема вклучено изолираните населби од членот 6 став (1) точка 6 од овој закон.

-Во општина Македонска Каменица нема определено локација каде ќе се постават садови за собирање и селектирање на отпадот со кои ќе се овозможи селектирање и на опасниот отпад од домаќинствата согласно обврските во рамките за закон за проширена одговорност на производители.

- Општината не води Катастар за својата територија, во кој се евидентираат создавачите на неопасен отпад согласно член 101 од ЗУО.

- Согласно член 102 од ЗУО општината не ги исполнува обврските за објавување на податоци кои се однесуваат на состојбата во управување на отпадот, за постигнатиот напредок, и идните активности за подобрување на состојбата со управувањето со отпадот.

- Согласно член 11 од ЗПОП, Општината не ги спроведува обврските за соработка со производителите на посебни текови на отпад, самостојно или преку колективен постапувач со цел поттикнување на одделно собирање на отпадни производи воспоставување на собирни центри и посебна инфраструктура за одделно собирање.

-Во Општината имало неформална депонија за комунален отпад на Каменички Рид на 3км од градот.

- Се изјасни дека Градоначалникот на општината не ги исполнува обврската според која е должен да склучи договор со колективен постапувач за отпад од пакување но се нема изјаснето со кој постапувач има склучен договор како собирач за отпад од пакување.

- Градоначалникот не доставува до стручниот орган извештаи за тоа колку се постигнати целите утврдени во договорот.

Согласно четвртата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Македонска Каменица од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од Законот за водите

- Општината согласно член 23 и 24 од Законот за води има прибавено дозвола за користење од река Горештица за водоснабдување на градот Македонска Каменица. Јавното комунално Камена река има поднесено барање за дозвола за користење на вода од извори за водоснабдување кое е во постапка, а

отфрлено е барањето за дозвола за испуштање во Каменичка река која дозвола е согласно член 79 од ЗВ.

- Немаме одговор од страна на општината за прашањето: Дали општината при издавање на Б- интегрираните еколошки дозволи утврдила дали дејностите и активностите на инсталацијата е издадена потребна дозвола согласно членовите 26, 28 и член 79 од ЗВ.

- Општината Македонска Каменица во урбанистичките планови на општината не ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Општината нема донесено Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води согласно член 114 од ЗВ.

- Општината не ги исполнува обврските за одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата и НЕ врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ.

- Општината согласно Законот за води се изјасни дека не ги исполнува обврските согласно член 116 да обезбеди ефлуентите од индустриските отпадни води коишто влегуваат во системите за собирање и прочистување на урбани отпадни води да бидат подложни на потребниот предтретман.

- Општината нема донесено Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја.

- Општина нема донесено Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави согласно член 126 од ЗВ.

- Општината согласно член 143 од ЗВ, НЕ ги доставува и објавува извештаји за активностите реализирани во претходната година и предвидените активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината не ги исполнува обврските согласно член 141 од ЗВ за да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Согласно член 137 од ЗВ општината не презема мерки за заштита на ерозивни подрачја и исто така нема определил границите на ерозивните подрачје.

- Општината определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците согласно член 131, а се нема изјаснето дали го уредува крајбрежниот појас согласно член 132 од ЗВ.

- Општината секоја година до крајот на септември не врши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и не обезбедуваат непречен проток на водата согласно член 133.

- Општината нема донесено Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и не доставува податоци до министерството од мониторинг од локалната мрежа.
- Општината Македонска Каменица нема реализирано инспекциски надзор согласно член 229.
- Во општината има основно ЈП камена река за вршење дејност за снабдување со вода за водоснабдување и одведување на отпадни води.
- Општината обезбедила вода за пиење и овозможувала заштита со хлорирање.

Согласно петата точка од Планот за вршење на надзор на законитоста на работата на органите на општината Македонска Каменица , од страна на комисијата е утврдено дека согласно прописите кои произлегуваат од областа на заштита од бучава во животната средина :

- Општината не превзема никакви активности за имплементација на законот за бучава од својата надлежност согласно законот.

Врз основа на сето горенаведено комисијата за вршењето на надзорот ги увиде следниве недостатоци кои е потребно општина да ги отклони и за тоа да го извести министерството, и даде неколку препораки:

- Потребно е да се опфаќаат сите надлежности од областа на животната средина кои ги има општината, а кои произлегуваат пред се од Законот за животна средина, Законот за управување со отпадот, Законот за водите, Законот за заштита од бучавата во животната средина и останатите закони од областа на животната средина, во спроведување на постапките каде беше констатирано дека не се спроведуваат.

Според констатираното еден вработен засега работи на спроведување на сите закони во областа, не добивме дали имаат систематизирани работни места бидејќи вработениот кој работи на областа во моментот на надзорот беше отсутен.

Потребно е да се постапи по заклучокот на Влада за систематизирање на работни места во областа на животната средина.

Доколку не постои можност за ангажирање на вработен да се направи меѓуопштинска соработка со некоја од околните општини со цел размена на работна сила и помош меѓу општините особено во делот на овластен инспектор за животна средина која обврска ја имаат општините и со новиот закон за инспекциски надзор во животната средина.

- Да се подготви ЛЕАП,

- Општината да ја исполни обврската согласно член 154 од ЗЖС, да се донесе надворешен план за вонредни состојби.

-Да се отпочне под итно да се постапува целосно согласно Законот за бучава.

Во областа на отпадот комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

-Се препорачува Градоначалникот на општината во целост да го применува членот 28 од ЗУО и одредбите кои произлегуваат од истоимениот закон, да се грижи за отпадот што се создава од домаќинствата, како и друг отпад кој се создава во комерцијалниот и индустрискиот сектор кој поради неговите карактеристики, состав и количина е сличен со отпадот од домаќинствата (комуналниот отпад), да обезбедува услови за селектирање и управување со посебните текови на отпадот кои се дел од системот за проширена одговорност на производителот, како и да се грижи за јавната чистота и за собирање и расчистување на напуштениот отпад;

-Се препорачува општината да води Катастар за својата територија, во која ќе се евидентираат создавачите на неопасен и опасен отпад согласно ЗУО.

- Општината да пристапи кон склучување на Договори со колективни постапувачи за управување со посебни текови со отпад, врз основа на кои ќе се овозможи одделно собирање на посебни текови со отпад (пакување, батерии и акумулатори, електрична и електронска опрема, текстил, отпадни гуми, искористени возила) согласно Закон за проширена одговорност на производители,

Во областа на водите комисијата укажува на следниве недостатоци кои е потребно да се отстранат:

- За издадената дозвола за користење за вода, шест месеци пред истекот на рокот на важност на дозволите потребно е да се достави барање за продолжување до Министерството за животна средина и просторно планирање.

Воедно, Ви укажуваме дека за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот за населените места во општина Македонска каменица за кои не се прибавени дозволи за користење на вода согласно член 26 и 28, истите потребно е да се прибават, исто така и за испуштања или фрлање материи и супстанции во реципиенти да се прибави дозвола за испуштање огласно член 79 од ЗВ потребно е истата да се прибави.

- Општината потребно е согласно член 96 став 2 од ЗВ да донесе Одлука за потребата од определување на заштитни зони за водни тела од кои се користи вода за консумирање од страна на човекот. Одлуката за потребата со барање и Елаборат за определување на заштитни зони кој е изработен од овластено

стручно правно лице, чие овластување го издава Министерството за здравство, потребно е да се достави до Министерство за здравство и Министерство за животна средина и просторно планирање за да согласно член 96 став 1 од ЗВ се изработи Предлог одлука за заштитни зони која ќе ја донесе Владата на РСМакедонија. По донесување на одлуката од страна на Владата на РСМакедонија потребно е општината во урбанистичките планови на општината да ги прикажува картографски заштитните зони, согласно член 98 став 4 ЗВ.

- Општината согласно член 114 од ЗВ потребно е да врши одведување и собирање на отпадните води што произлегуваат или се создаваат на нивното подрачје, вклучувајќи го и отстранувањето на тињата, да врши пречистување на отпадните води согласно член 113 од ЗВ и да донесува предлог Програма за одведување, собирање и пречистување на урбаните отпадни води.

- Општината да донесе Програма за заштита од штетно дејство на водите согласно член 124 ЗВ (која треба да содржи изградба на насипи, акумулации, регулација на реки, уредување на порои, заштита на земјиште од ерозија, пошумување и сл.) и да се преземаат мерките за заштита од друго штетно дејство на водите во урбаните подрачја согласно оваа програма.

- Согласно член 126 од ЗВ општината потребно е да изработува, да се донесува и спроведува Оперативниот план за заштита и одбрана од поплави, како и да се доставува до Министерство за животна средина и просторно планирање за да се добие согласност за истиот.

- Општината во населените места може да го определува крајбрежниот заштитен појас за водотеците за кои не е определен истиот и да го уреди согласно член 132.

- Согласно член 133 секоја година до крајот на септември општината потребно е да изврши проценка дали водотеците на подрачјето кое е под нивна надлежност се во состојба да предизвикат поплави на земјиштето и дали обезбедуваат непречен проток на водата. Доколку водотеците не обезбедуваат непречен проток се преземат мерки од страна на општината.

- Советот на општината на територијата под нејзина надлежност потребно е да ги определи границите на ерозивното подрачје и подрачјето загрошено од ерозија како и да ги утврди мерките и работите за заштита на земјиштето од ерозија и уредувањето на пороите, врз основа на техничка документација согласно член 135 од ЗВ и да ги презема мерките за заштита на ерозивни подрачја согласно член 136 и член 137 од ЗВ.

- Општината потребно е да ги исполни и обврските од член 141 од ЗВ и да ги превземе мерките за уредување на пороите што се наоѓаат на нивното подрачје.

- Потребно е согласно член 143 општината да изработи, доставува и објавува извештаи за активностите реализирани во претходната година и предвидените

активности за наредната година во врска со заштитата од штетното дејство на водите.

- Општината потребно е да донесе Програма за мониторинг на водите согласно член 145 став 7 од ЗВ и редовно да доставува податоци од мониторинг согласно член 156 ЗВ.

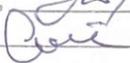
За превземените активности општината да го извести министерството, Одделение за соработка со локална самоуправа во Секторот за соработка со локална самоуправа и управно надзорни работи во рок од 6 месеци со писмен допис.

Скопје, 2022 година

Комисија:

Танја Кироска Филиќ, _____

Лумни Јашари, _____

Сашко Илиќ, _____

Членови на комисијата кои учествуваа во извештајот:

Даниела Ристова, _____

Даниела Наумоска, _____

Ирена Николоска, _____